

**Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра английского языкознания**

Аннотация к дипломной работе

**ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНАЯ ЛЕКСИКА В АНГЛИЙСКОМ И РУССКОМ
ТЕКСТАХ «ВСЕОБЩЕЙ ДЕКЛАРАЦИИ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА» (1948):
УДЕЛЬНЫЙ ВЕС И ЛЕКСИКО-ТЕМАТИЧЕСКИЙ СОСТАВ**

Пятовская Мария Вячеславовна

**Научный руководитель:
доктор филологических наук, профессор
Мечковская Нина Борисовна**

2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 54 стр., 4 главы, 19 исследовательских и 5 лексикографических источников, 4 приложения.

Ключевые слова: интернациональная лексика, заимствование, английский язык, русский язык, представленность интернационализмов в эквивалентных текстах, частеречный состав интернационализмов, семантико-тематические различия между английскими и русскими интернационализмами.

Объект исследования – интернациональная лексика греко-латинского происхождения в английском и русском текстах «Всеобщей декларации прав человека» (1948).

Предмет исследования – лингвистические различия между английскими и русскими интернационализмами в тексте «Всеобщей декларации прав человека» (1948).

Цель исследования заключается в выявлении различий между английскими и русскими интернационализмами в исследуемых текстах в аспекте их количественной представленности, частеречной принадлежности и семантико-тематической отнесённости.

Методы исследования: количественный учет состава и употребительности интернационализмов в английском и русском текстах декларации на основе сплошной выборки лексического материала из исследуемых текстов; количественный учет частеречной отнесенности выявленных интернационализмов; сопоставление словарных описаний пар интернационализмов, восходящих к общему источнику.

Полученные результаты и новизна. В ходе работы была выявлена высокая насыщенность английского дипломатического текста интернационализмами, а также их большее грамматическое и семантико-тематическое разнообразие по сравнению с эквивалентным русским текстом. Новизна работы заключается в глубоком анализе текста «Всеобщей декларации прав человека» (1948 г.) как единицы языка, которая была создана в начале процесса интернационализации словарного корпуса русского языка.

Практическая значимость исследования и область применения. Результаты исследования могут найти применение в последующем изучении процесса интернационализации словарного состава русского и английского языков: в курсах лексикологии, а также истории английского или русского языков; в подготовке переводчиков; в лексикографической практике. Перспективным видится исследование текста «Всеобщей декларации прав

человека» (1948) в сопоставлении с современными международными документами.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 54 стар., 4 главы, 19 навуковых і 5 лексікаграфічных крыніц, 4 дадаткі.

Ключавыя словы: інтэрнацыянальная лексіка, запазычанне, англійская мова, руская мова, прадстаўленасць інтэрнацыяналізмаў ў эквівалентных тэкстах, часцінамоўны склад інтэрнацыяналізмаў, семантыка-тэматычныя адрозненні паміж англійскімі і рускімі інтэрнацыяналізмамі.

Аб'ект даследавання – інтэрнацыянальная лексіка грэка-лацінскага паходжання ў англійскім і рускім тэкстах «Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека» (1948).

Прадмет даследавання – лінгвістычныя адрозненні паміж англійскімі і рускімі інтэрнацыяналізмамі ў тэксце «Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека» (1948).

Мэта даследавання заключаецца ў выяўленні адрозненняў паміж англійскімі і рускімі інтэрнацыяналізмамі ў доследных тэкстах ў аспекце іх колькаснай прадстаўленасці, часцінамоўнай прыналежнасці і семантыка-тэматычнага аднясення.

Метады даследавання: колькасны ўлік складу і ўжывальнасці інтэрнацыяналізмаў ў англійскім і рускім тэкстах дэкларацыі на аснове суцэльнай выбаркі лексічнага матэрыялу з доследных тэкстаў; колькасны ўлік часцінамоўнага аднясення выяўленых інтэрнацыяналізмаў; супастаўленне слоўнікавых апісанняў пар інтэрнацыяналізмаў, ўзыходзячых да агульнай крыніцы.

Атрыманыя вынікі і навізна. У ходзе работы была выяўлена высокая насычанасць англійскага дыпламатычнага тэксту інтэрнацыяналізмамі, а таксама іх большае граматычнае і семантыка-тэматычнае разнастайнасць у параўнанні з эквівалентным рускім тэкстам. Навізна працы заключаецца ў глыбокім аналізе тэксту «Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека» (1948 г.) як адзінкі мовы, якая была створана ў пачатку працэсу інтэрнацыяналізацыі слоўнікавага корпуса рускай мовы.

Практычная значэнне даследавання і галіна выкарыстання. Вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне ў наступным вывучэнні працэсу інтэрнацыяналізацыі слоўнікавага складу рускай і англійскай моў: у курсах лексікалогіі, а таксама гісторыі англійскай або рускай моў; у падрыхтоўцы перакладчыкаў; у лексікаграфічнай практыцы. Перспектыўным бачыцца даследаванне тэксту «Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека» (1948) у параўнанні з сучаснымі міжнароднымі дакументамі.

ABSTRACT

Thesis: 54 pages, 4 chapters, 19 scientific and 5 lexicographic references, 4 appendices.

Keywords: international vocabulary, borrowing, English, Russian, the representation of internationalisms in equivalent texts, part-of-speech composition of internationalisms, semantic and thematic differences between English and Russian internationalisms.

Research object: the international vocabulary of Greek–Latin origin in the English and Russian texts of the «Universal Declaration of Human Rights» (1948).

Research subject: linguistic differences between English and Russian internationalisms in the text «Universal Declaration of Human Rights» (1948).

The aim of the thesis is to identify the differences between English and Russian internationalisms in the texts under study in terms of their quantitative representation, part-of-speech composition and semantic-thematic attribution.

Research methods: quantitative accounting of the composition and use of internationalisms in the English and Russian texts of the declaration on the basis of a continuous sample of lexical material from the texts under study; quantitative accounting of partial attribution of the identified internationalisms; comparison of dictionary descriptions of pairs of internationalisms originating from a common source.

Research findings and novelty: The work revealed a high saturation of the English diplomatic text with internationalisms, as well as their greater grammatical and semantic-thematic diversity compared to the equivalent Russian text. The novelty of the work lies in the in-depth analysis of the text of the «Universal Declaration of Human Rights» (1948) as a unit of language, which was created at the beginning of the process of internationalization of the vocabulary of the Russian language.

Practical significance. The results of the study can be used in the subsequent study of the process of internationalization of the vocabulary of the Russian and English languages: in courses of lexicology, as well as the history of English or Russian languages, in the training of translators, in lexicographic practice. The study of the text of the «Universal Declaration of Human Rights» (1948) in comparison with modern international documents seems promising.